

WARTO PRZECZYTAĆ

Anna Fidelus

Recenzja książki Wojciecha Kotowskiego i Bolesława Kurzęzy, Dozór elektroniczny. Komentarz praktyczny, Wydawnictwo LexisNexis, Warszawa 2009, s. 174

W Polsce od kilku lat toczą się dyskusje podkreślające konieczność modyfikacji środków karnych. Dlatego też niezwykle zainteresowanie i nadzieję budzi ustawa z dnia 7 września 2007 r. o wykonywaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego. Zainteresowanie nią szczególnie widoczne jest w grupie osób bezpośrednio odpowiedzialnych za realizację przepisów ustawy, a więc sędziów, kuratorów, prokuratorów, adwokatów. Nadzieję zaś odczuwają wszyscy, którzy dostrzegają potrzebę zmian w obszarze szeroko pojętych działań resocjalizacyjnych, szczególnie tych wykorzystujących kary pośrednie, a więc: intensywną probację, kary pieniężne, wykonywanie przymusowych prac społeczno-użytecznych, dozór rezydencjalny, zastosowanie monitoringu elektrycznego. Dlatego dobrze się stało, że od 1 września 2009 r. wspomniana ustawa weszła w życie (z wyjątkiem przepisów dotyczących: 1) modelu systemu (art. 2), 2) trybu powierzenia dozoru (art. 3), 3) upoważnionego podmiotu dozoru (art. 4), 4) kontroli obowiązków skazanego (art. 59), 5) przedstawiciela podmiotu dozoru (art. 62), 6) warunków technicznych urządzeń wchodzących w skład środków technicznych (art. 69), które weszły w życie w dniu ogłoszenia ustawy, tj. od 18 października 2007 r.). Ustawa określiła cztery podstawowe warunki i tryb: 1) odbywania przez skazanego kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym, 2) orzekania o udzieleniu skazanemu zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności, 3) organizowania i kontrolowania wykonywania kary pozbawienia wolności,

4) nadzoru nad wykonywaniem kary pozbawienia wolności – w systemie dozoru elektronicznego. Ustawa obowiązuje czas określony, tj. od 1 września 2009 roku do 31 sierpnia 2014 r. Niekwestionowaną zaletą tego systemu jest brak kontaktu skazanego z innymi skazanymi, co wpływa pozytywnie na proces jego resocjalizacji.

W kontekście znaczenia i wagi wspomnianej ustawy, książka Wojciecha Kotowskiego i Bolesława Kurzępy pt. „Dozór elektroniczny. Komentarz praktyczny” jawi się jako niezwykle cenne i potrzebne opracowanie. I tak jest w rzeczywistości, gdyż czytając wspomniany komentarz, ma się wrażenie, iż Autorzy bardzo dobrze znają wszelkie arka systemu dozoru elektronicznego. Z niezwykłą precyzją dokonali interpretacji prawnej zapisów ustawy. Poszczególne artykuły ustawy opatrzone są praktycznymi, a jednocześnie zgodnymi z aktualnymi przepisami prawnymi, komentarzami. Analizowane w niniejszej publikacji zagadnienia nie są łatwe, gdyż jak zaznaczyłam na wstępie, są to pierwsze, zaraz po wejściu w życie ustawy rozważania, a więc niemające jeszcze potwierdzenia w praktyce. Autorzy gruntownie przeanalizowali poszczególne artykuły ustawy, ujmując je w następujące rozdziały: Rozdział 1 – „Przepisy ogólne”, Rozdział 2 – „Warunki odbywania przez skazanego kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego”, Rozdział 3 – „Warunki i tryb orzekania o udzieleniu skazanemu zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego”, Rozdział 4 – „Organizowanie i kontrolowanie wykonywania kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego”, Rozdział 5 – „Nadzór nad wykonywaniem kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego”, Rozdział 6 – „Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe”. Całość opatrzona jest wstępem, literaturą i wykazem stosowanych skrótów.

Autorzy podkreślają, że komentowana przez nich ustawa „zbliży polski system prawny do światowych standardów wykonywania kary pozbawienia wolności”, wyrażają również nadzieję, że „nasz ustawodawca recypował z zachodniego systemu prawnego tylko te elementy, które nie tylko pasują do naszych uwarunkowań prawnych, ale ponadto zmierzają do racjonalizacji zasad odbywania kary pozbawienia wolności w korelacji z możliwościami finansowymi” (ze Wstępu, s. 13–14).

Recenzowane opracowanie w pełni dowodzi profesjonalizmu i nieprzeciętnych zdolności Autorów w dziedzinie nauk prawnych. Jest to bowiem kolejne opracowanie Wojciecha Kotowskiego i Bolesława Kurzępy z zakresu prawa karnego.

Książkę polecam wszystkim praktykom, specjalistom z zakresu więzienia, a także studentom resocjalizacji, pracy socjalnej, prawa, jako nieocenione źródło wiedzy prawnej w zakresie wykonywania kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego.